

Taxa postak...
No. 224718 929.
10. Telefon: 8-61...
Havonta 110...
Kül-
földre: Havonta 2...
Hirdetéseik díjazás...
Az „UJ KELET”...
a transilvaniai és banati
zsidóság egyetlen politikai napilap-
ja. Cikkeink utányomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ESZTŐ POLITIKAI NAPILAP

bérmertetlen...
Ara 5 lej
Vasárnap, 1938. január 23.
5698. EV. XXI. ÉVF.
Sebat 21. 18. SZAM.

Megjelent az állampolgársági revízióról szóló rendelet-törvény

A mai napnak következményeiben még beláthatatlan eseménye: megjelent az állampolgársági revízióról szóló rendelet-törvény. Az előírásai alá eső személyek törtenők a választói névjegyzékből. Meg kell még várunk a rendelet-törvény végrehajtási utasítását, amely ezt a pontot is tisztázza fogja. Annyi azonban már most is kétségtelen, hogy a törvény előírásai alá eső személyek elsősorban zsidók, és így tisztázásra váró probléma, vajjon a zsidó választó polgárok gyakorolhatják-e alkotmányban biztosított politikai jogukat a mostani választásokon?

A Zsidó Párt és a Legfőbb Zsidó Tanács vezetése nyomban a rendelet-törvény megjelenése után megkezdte annak tanulmányozását és már a legközelebbi napokban precíz utasításokat fog adni az ország zsidó lakosságának a teendőik felől, hogy mindenki, akinek törvényes joga van a román állampolgársághoz, ezt a jogát a jövőben is megőrizze.

A Zsidó Párt vezetése nyomtatékosan felszólítja összes helyi szervezetet, hogy az idők követelményeire képest reorganizálják a már meglévő zsidó jogvédő irodákat, vagy ahol ilyenek nincsenek, haladéktalanul szervezzék meg azokat. A zsidó jogvédő irodák azonban tegyék meg a szükséges lépéseket, hogy a zsidó lakosság idejében birtokában legyen a rendelet-törvény által előírt összes okmányokhoz.

Goga miniszterelnök többször megismételt sajtónyilatkozataiban kijelentette, hogy az állampolgársági revízió a békeszerződés előírásainak figyelembevételével és tiszteltbentartásával fog történni. A zsidó állampolgároknak is elmondandókat, akik 1918 decemberében a mai Románia területén laktak. A most megjelent rendelet-törvény azonban az illetőséghez köti az állampolgársági jogosultságot, ami azt jelenti, hogy minden állampolgárnak 1918 december 1-én illetőségét is kellett rendelkeznie Románia területén.

A Zsidó Párt vezetése majd minden szakszaka kifejezetten a zsidóságra vonatkozik és ilyenformán éles megkülönböztetést tesz az ország zsidó és nemzsidó polgárai között. Ez a tény merőben új jogi helyzetet teremt a romániai zsidóság számára.

A Zsidó Párt vezetése majd minden szakszaka kifejezetten a zsidóságra vonatkozik és ilyenformán éles megkülönböztetést tesz az ország zsidó és nemzsidó polgárai között. Ez a tény merőben új jogi helyzetet teremt a romániai zsidóság számára.

A rendelet-törvény szövege

I. szakasz.
Felül fognak vizsgálni az állampolgársági lajstromba való beírások, valamint az állampolgári jogok elismerésével kapcsolatos bejegyzések.

I. szakasz.
Felül fognak vizsgálni az állampolgársági lajstromba való beírások, valamint az állampolgári jogok elismerésével kapcsolatos bejegyzések.

a) A járásbírók, az állampolgársági lajstromba való beírásokra nézve, amelyek nem kerültek felelősségi bizottság, vagy valamely igazságszolgáltatási fórum határhelyére alá.
b) Ugyancsak a járásbírók illetékesek azon bejegyzések tekintetében, amelyek az állampolgári jogokat megadó listákba eszközöltettek.

a) A járásbírók, az állampolgársági lajstromba való beírásokra nézve, amelyek nem kerültek felelősségi bizottság, vagy valamely igazságszolgáltatási fórum határhelyére alá.
b) Ugyancsak a járásbírók illetékesek azon bejegyzések tekintetében, amelyek az állampolgári jogokat megadó listákba eszközöltettek.

c) A törvényszékek illetékesek az olyan beírásokra nézve, amelyeket a román állampolgárság megállapításával megbízott felelősségi bizottságok rendeltek el, vagy valamely igazságszolgáltatási fórum.
II. szakasz.
A járásbírók, vagy a törvényszék illetékességét az a hely határozza meg, ahol a felülvizsgálásra kerülő a lajstromba be van írva.

c) A törvényszékek illetékesek az olyan beírásokra nézve, amelyeket a román állampolgárság megállapításával megbízott felelősségi bizottságok rendeltek el, vagy valamely igazságszolgáltatási fórum.
II. szakasz.
A járásbírók, vagy a törvényszék illetékességét az a hely határozza meg, ahol a felülvizsgálásra kerülő a lajstromba be van írva.

Azokban a városokban, ahol törvényszékek működnek, a törvényszék elnöke osztja szét a bírák között az állampolgársági lajstromba felvettéket, még pedig a beírás alfabetikus sorrendjét követve.
III. szakasz.
Az ítékezés zárt tanácsülésen történik, a járásbírók előtt, a törvényszékeken és tábláknál pedig az egyéb ügyek tárgyalására kijelölt időn kívül. A törvényszék első fokon egyes bíróval tárgyal, második fokon (elsőfolyamodásnál) a három bíróból álló tanács illetékes, az elsőfokozattal dönt.
IV. szakasz.
Az a) és b) alatt foglaltak revíziója hiva-

Azokban a városokban, ahol törvényszékek működnek, a törvényszék elnöke osztja szét a bírák között az állampolgársági lajstromba felvettéket, még pedig a beírás alfabetikus sorrendjét követve.
III. szakasz.
Az ítékezés zárt tanácsülésen történik, a járásbírók előtt, a törvényszékeken és tábláknál pedig az egyéb ügyek tárgyalására kijelölt időn kívül. A törvényszék első fokon egyes bíróval tárgyal, második fokon (elsőfolyamodásnál) a három bíróból álló tanács illetékes, az elsőfokozattal dönt.
IV. szakasz.
Az a) és b) alatt foglaltak revíziója hiva-

VILÁG TUKRE

Kinai zsidók

Sanghaiban sok minden pusztult el, többek között ugyiltszik elpusztult az ottani zsinagóga és a zsidó hitközség épületei is. Ebben a sanghai zsidó hitközségben túlnyomó többségben bevándorolt zsidók vannak, köztük már századokkal ezelőtt, keserves bujdosásban Spanyolországból odaszármazottak, vannak nemrég odaköltözötték, de van egnéhány ós-kinai zsidó család is köztük. Igen bizony vannak tősgyökeres kinai zsidók is, bár ma már kevesen.

Valamikor nem volt ritkaság a zsidó Kinában. Igazi virágkoruk nagyon régen volt, rendes időszámítás kezdetének századai körül. Mi megszoktuk már, hogy a világ nagy távolságai közt való érintkezést a modern kor privilegiumának tartjuk, mert a hosszú középkori kezdetleges elzárkózás után, újra kellett összekeresni a világ végeit. Az antik korban azonban az emberek jövése-menése a világ minden akkor ismert részében csak ugyi nyüzsgött ide-oda, a kultúrák érintkezése pedig legálabb olyan élnék volt, mint ma. Kinával is sürű kavaránérintkezés volt, hozták onnan a selymet a római birodalomba. A nyugati világ szellemi áramlatai elkerültek Kinába is. Perzsiából és Indiából sok zsidó jött Kinába a selyemmel való karaván-kereskedelemtől intézni, de időszámításunk első századai görög-római intelligenciájának szellemi magabaszállása, a metuentések, az istenfélők gondolkodása is elhatott Kináig. Ez az intelligens ókori réteg emélyülő vallásfilozófiát keresett az akkor terjedő misztériumi hitek között köztük zsidó, keresztény, manichéus öszszelvízsa akadt. Történelmien bizonyított, hogy Kinában már kétszáz évvel a rendes időszámítás után sok keresztény volt, kik ugyiltszik a manichéizmus — a bogumilok őshite — felé igazodtak. Még ma is áll. Sanzi tartományban — ha ugyan a japánok most a levegőből le nem bunkózták — egy hatalmas kőkereszt ebből az időből, hamisítatlan kínaias díszekkel rajta. A zsidóság is gyorsan terjedt ebben az időben a kínaiak közt, mind ezek a hitek annál könnyebben szaporodtak el, mert a kínaiaknak sohasem volt maguknak vallásuk, csak őstiszteletük és hivatalos bölcseességük. A 9. században az Andaluziából való Szolimán zsidó világtutató Kinának jóformán minden nagyobb városában talált zsidó hitközséget és zsidók sokaságát. A 12. századból feliratok tanúsítják, hogy Kaifengü városában milyen szép zsinagóga, mekkora hitközség, milyen sok zsidó volt. Ez a város különben is zsidó központ lehetett. Még a 17. századból is maradtak itt a zsidóságról szóló feliratok. A megmaradt zsidó emlékeket a newyorki zsidó teológiai főiskola szerezte meg. Sőt ebben a Kaifengfuban még ma is él hét törzsköcs kínai család, akik büszkén vallja magát zsidónak, noha azt se tudja már mi fán terem a zsidó vallás, valószínűleg köztük lehet találni megközelítően fajtiszta kinait, ha valaki ilyet keresne, mintahogy Renan megállapította, hogy ha ma vall vagy germán fajt akarunk látni, akkor leginkább még a régi francia, vagy német-zsidó családban találhatunk olyat.

Az ősi kínai zsidóság azonban a századok multával asszimilálódott és beolvadt a többi kinaiba, eltűnt a kínai nép között, csak itt-ott maradt belőle valami mutatóba. De jött azután újabb zsidóbevándorlás. Már a spanyol és portugál zsidóüldözések bujdosói közül is sokan elvetődtek Kinába, vagy egyenesen, vagy pedig a menekülésiük helyéről kellett tovább bujdosniok. A legnevezetesebbek ezek közül a menekült spanyol zsidók az Irákból menekült

NUAR 21.
K
el, a zsidó ügy-
an ma kihallg-
ulescu-Mehedinti
sz részt a Fer-
zeti parasztpárti
k szerint Maniu
szt a Ferdinand-
vott Sasvacsorá-
gyébként hír sze-
nem két megál-
rt párttal.
e, keddre ösze-
szpárt erdélyi és
iek a választásra
A belügyminiszté-
ét csendőrkontin-
kon való rend
a kormány tör-
nely feilüggeszti
A hír megerős-
bucuresti francia
meg Delbos kü-
r egykori
r. Deloris
rvos
abeyrben hirtelen
párizsi orvos-aká-
bosszu ideig Pas-
Deloris professzor
tett ki a gineoló-
bankettje
igyi mi-
teletére
magyar képviselő
alluce dísztermében
gurtu ipari és ke-
teletére. A banket-
tözött: Ionescu tá-
zgatója, N. Chircu-
szter, Max Ausch-
Orghidan, Lazaride,
o Stern, Micu Sent-
mpart.
indított
sta párt
ellen?
A Stefani meg-
értésülése szerint
jtkormányban igen
ellenőrzés alá ren-
nista párt titkárá-
alakult, amely vir-
tyovny diplomác
az északi
ektiye e
aszország
bódítását
Jour genfi jelentés
gközelebbi népszövet-
n be fogja jelenteni
alismerését. Ma
litotta Hollandiát és
hogy csatlakozzanak
alismerésében. Norvé-
litott országok min-
Belgiummal együtt
gi tanácsülésen, hogy
abessziniai hódítását.
ite a tervet az angol
eslést fejezte ki ab-
ttét a megkönyviti a
ttét.

CLUB NYOMAS
RAT

A Giornale d'Italia számai a zsidók romániai uralmáról

Gayda a Poruca Vremii adataival informálja az olasz közvéleményt.
A Völkischer Beobachter öröme

Róma, január 22. A Giornale d'Italia vezető helyen közli Virginio Gayda, Romániába kiküldött főszerkesztőjének második cikkét a romániai zsidó kérdésben szerzett tapasztalatairól. A cikkirő megállapítja, hogy a zsidók elleni intézkedések a jogos önvédelem bélyegét viselik magukon. A cikk címe: „A román aktuális pillanat — harci program: a zsidók.” A cikk fantasztikus számokat tartalmaz a romániai zsidóság helyzetéről, ugyanazokat az adatokat, amelyeket az egész antiszemita sajtó, évek óta közöl Romániáról.

A zsidók uralma Romániában

„A kormány programjának első pontja — írja Gayda — a keresztes háború a zsidók ellen, melynek szükségességéről egyetlen nacionalista módon gondolkodó románnak sincsen kétsége. Goga nemzeti kereszténypártja és Codreanu vasgárdája egyaránt ennek a kérdésnek a jegyében alkotta meg programját és velük van egyeztetve az egész román nép érzelmi világa. Márcsak ezért is a legnagyobb figyelmet kell szentelni ennek a kérdésnek. A zsidó népesség Romániában 800 ezer — másfélmillió zsidó esik, akik a 14. századtól kezdve lassan, de állandóan hatoltak be oda és végül Hitler uralomra jötte után az utolsó rohamot intézték az ország ellen. Jóllehet tisztán számszerűen véve, a zsidók nem voltak a legjelentékenyebb kisebbségei az országnak, rövid idő alatt a legjelentősebb és legbefolyásosabb pozíciókat hódították meg. Uralták a gazdasági életet, az ipart, a kereskedelmet, a mezőgazdaságot és bányáipart, röviden tehát az egész országot. Egyes számok különösen megdöbbentőek. Az iparban 3369 vállalatból, 39 milliárd lej tőkével, 971 gyár 3 milliárd 700 millió tőkével esik a zsidókra, míg 399 vállalat egymilliárd 600 millió lej tőkével tartozik románokra. A részvénytársaságoknál a helyzet nem jobb. 95 százaléka a részvénytársaságoknak zsidók kezében van, vagy zsidó ellenőrzés alatt állanak. Ugyanez van a kereskedelem és mindenütt. 258 ezer alkalmazottból 173 ezer zsidó. A bucaresti 14.300 bank és kereskedelmi alkalmazottból 11 ezer zsidó. Az alkalmazottak 85 százaléka tehát zsidó.

Az ügyvédek, orvosok, mérnökök

A keresztény ügyvédszövetség kimutatta, hogy a 66 ügyvédi kamarából 36-ban 10 ezer 481 ügyvéd közül 3066 zsidó. Bucarestben 3475 ügyvédből 1390 zsidó, az ügyvédiügyeknél pedig a zsidók száma 50 százalékos teszik. Román ügyvédek, orvosok és mérnökök ott kell, hogy hagyják mesterségeiket, mert az egész nehéz ipar és kereskedelem zsidók kezében van és ezek az alkalmazásnál előnyben részesítik fajtestvéreiket. Ezenfelül a zsidók mindenütt, mind az internacionalizmus, szabadkőművesség és a szélső baloldali pártok szívéből.

A gyógyszerészek egyesülete szerint az összes romániai gyógyszerárak zsidó kezekben vannak és felsorolja Beszarábiai területét, ahol a 120 létező gyógyszerárakból 71-nek zsidó a tulajdonosa. A román orvosok szerint a tartalékos orvos-tisztek közül 1360 zsidó, 1400 román. Gyógyszer-tisztek 402 zsidó, 248 román. 1924-től 1934-ig a román egyetemeken 1251 külföldön szerzett diplomát érvényesítettek és ezek közül 68.99 százalék zsidó. Ugyanezek a számok mutatkoznak a mérnöki és építészeti karban is. A bucaresti tőzsdén 142 közvetítő közül 139 zsidó és csak 3 román.

Meglehető bucaresti építkezésben a zsidó tőkének a befektetése. 1926-tól 1936-ig az épületekbe befektetett 35 milliárd lejből 29 milliárd esik a zsidókra.

A zsidók üne

Most aztán már elég. Nagy hiba volt a zsidók részéről ez a telhetetlen harácsolás, amit többnyire más

országbeli testvéreik segítségével valóstottak meg. Ugyanílyen nagy hiba volt a nemzetközi szabadkőművesség és a baloldali áramlatokkal való kapcsolat és azok a spekulációk, amelyek az üzletet összekeverték a politikával.

A Völkischer Beobachter kommentárja

Berlin, január 22. A Völkischer Beobachter ismerteti Gayda számai és még néhány sehol nem látott számot fűz Gayda adataihoz. A lap hozzátesszi:

Mínthogy Romániában 1654 óta ismételtelen heves és véres lázadások törtek ki

a zsidók ellen, nem szabad ma csodálkozni, hogy végre energikus és politikailag meg-alapozott kormányakció következett be, mely a másfélmillió zsidó ellen fegyvert szegez. Amit Goga ma bejelent és amit kormánya már részben meg is valósított, nem az utolsó órában rögtönzött dolog, hanem hosszú és mély nemzeti fejlődés betetőzése.

A La Stampa hisz a Cion bölcsőinek jegyzőkönyvében

Róma, január 22. A La Stampa című Torinóban megjelenő lap a Cion bölcsőinek jegyzőkönyvével foglalkozik és meg-

Az Arad megyében működő italmérésekről készült kimutatás számadatai

1020 italmérő közül 323 román, 221 magyar, 211 zsidó és 178 német

Arad, január 22. A megyeházán elkészítették az aradi és aradmegyei italmérési engedélyek nemzetiségek szerinti összesítését. A kimutatásból kitétni, hogy Aradon összesen 437 engedélyt bocsátottak ki, míg a megyében 583 az italmérési engedélyek száma. A különböző nemzetiségű italmérési engedély tulajdonosokon kívül ugyancsak feltüntettek a különböző szövetkezeteket és társaságokat is. Érdekes megemlíteni az ugynevezett vegyes társaságokat, amikor románok és németek, románok és zsidók, magyarok és zsidók, vagy egyéb összetételben más nemzetiségű egyének léptek egymással összeköttetésbe.

Peter Alexandru dr. alprefektus kijelentette: tudomására jutott, hogy sok helyen, — ugy a megyében, mint Aradon is — voltak

esetek, amikor zsidó italmérők, hogy elkerüljék italmérési engedélyük esetleges bevételét, ezeket átírták keresztények nevére. Az átírás — mondotta a prefektus — csak formai, mert a régi zsidó tulajdonosok vezetik továbbra is a boltot, vagy kocsmát. Esetről-esetre elrendeli az ilyen gyors tulajdonos változások valódi okának kiderítését és amennyiben meggyőződik a törvényben előírt rendelkezések kijátszásáról, úgy a legszigorúbb rendszabályokat lépteti életbe. Ilyen „vegyes” azonban az egész megyében csak 15 van.

Aradon az italmérési engedélyek tulajdonosi nemzetiségek szerint a következőképpen oszlanak meg:

Román	83
Magyar	133
Német	69
Szorb	2
Szlovák	2
Szövetkezet	12
Zsidó	125
Igazoló iratok nélkül	7
Vegyes	4
Összesen:	437

Arad megyében:

Román	239
Magyar	88
Német	109
Szorb	5
Szlovák	10
Olasz	2
Szövetkezet	25
Zsidó	85
Igazoló iratok nélkül	7
Vegyes	11
A táblázaton nincs jelezve	12
Összesen:	583

Ezek szerint a városban és a megyében összesen 1020 italmérés működik a következő megoszlásban: 323 román, 221 magyar és 211 zsidókézben. Az összesített kimutatásból kitétni, hogy ebben a viszonylatban az italmérési engedélyek 30.68 százaléka van román kézben. Ha csak a megyei arányt vesszük figyelembe, a román elem itt nagyobb előnyben van.

Száz százalékkal emelkedett 1937-ben a részvénytársasági tőke

Négy és félmilliárd az emelkedés az előző év eredményéhez viszonyítva

Az 1937. év kétségtelenül a gazdasági fellendülés esztendeje volt, ami az ipari és kereskedelmi új alapításokban és részvénytársasági tőkeemelésekben is kifejezésre jutott. A múlt év első tizenegy hónapjának részvénytársasági alapításairól és tőkeemeléseiről megjelent statisztikai adatok a tőkeemelési tevékenység fokozódásáról számolnak be.

Az 1937 év első tizenegy hónapjában az újonnan alakult pénzügyi részvénytársaságok 1 milliárd 640 millió lejt tettek ki, amelyben szerepel a Nemzeti Mezőgazda-

sági Hitelintézet 1 milliárd lejes, a Nemzeti Kisipari Hitelintézet 300 millió lejes és az Arany- és Fémháztartási hitelintézet szintén 300 millió lejes részvénytőkéje. A három intézet részvénytőkéjéből eddig a törvényben előírt 30 százalékos befizetés történt meg, úgy, hogy az állami érdekeltségű bankrészvénytársaságok alapítása által a részvénytársasági tőkekapcsolat 520 millió lejt tesz ki.

A bankrészvénytársaságok tőkekapcsolata tőkeemelés útján a múlt év első tizenegy hónapjában 149.1 millió lejt tett

állapítja, hogy a jegyzőkönyvek jellemző módon fejezik ki a zsidó jellemet és mentalitását. A jegyzőkönyvek olvasója megismerheti a zsidó hadjáratot a világ ellen és elcsodálkozhatik a zsidók által használt metodusok fölött. A zsidó uralom a demokratikus államokban — fejezi be a Stampa — kétségtelen tény.

ki az előző év hasonló időszakának 38.5 millió lejes szaporulatával szemben.

Az újonnan alakult ipari részvénytársaságok részvénytőkéje a múlt év első 11 hónapjában 407.8 millió lejt tett ki az 1936 évi 410.3 millió lejjel szemben, vagyis az új ipari részvénytársasági alapítások az 1937 évben is ugyanazon a nívón moztogtak, mint 1936-ban.

Jelentősebb volt a tőkeemelési tevékenység a részvénytőkeemelések alkalmával. A múlt esztendő első 11 hónapjában az ipari részvénytársaságok összesen 1 milliárd 526 millió 400 ezer lejjel emelték részvénytőkéjüket. Az előző év hasonló időszakában az ipari részvénytársaságok tőkeemeléseinek összege csak 610.5 millió lejt tett ki. Ez az adat azt mutatja, hogy a tőke legszívesebben a jól alapozott iparvállalatokban keresett elhelyezkedést és ezt a tőkét a meglévő iparvállalatok kibővítésére és termelésének fokozására használták fel.

A múlt év első tizenegy hónapjában alakult kereskedelmi részvénytársaságok részvénytőkéje 320 millió 700.000 lejt tett ki az 1936. év 172 millió 700.000 lejes összegével szemben.

A meglévő kereskedelmi részvénytársaságok részvénytőkéiket a múlt év első tizenegy hónapjában 224 millió 800.000 lejjel növelték, az 1936. évi ugyanezen időszakának 116.6 millió tőkeemelésével szemben.

A tőkeemelések és új részvénytársasági alapítások által a részvénytársasági tőke tehát az 1937. év első tizenegy hónapjában 4 milliárd 352.8 millió lejjel szaporodott az 1936. év ugyanezen időszakának 1 milliárd 364 millió szaporulatával szemben.

Ha tekintetbe vesszük az 1937. év utolsó hónapjában alakult új részvénytársaságokat és lebonyolított tőkeemeléseket, úgy megállapíthatjuk, hogy a részvénytársasági tőke az 1937. évben 4.5 milliárd lejt meghaladó összeggel növekedett. Az emelkedés az előző évvel szemben meghaladja a száz százalékot.

Dr. Becski Irén
gyermek ideggyógyász, foglalkozik
Gyógypedagógiai
Utthonában
szellemileg visszamaradt gyermekek kezelésével. Beszédhibák javításával. Dadogást gyógyít. Halló-némáknál megindítja a beszédet. Lelki kezelések.
Cluj, Str. Elisabeta 25. (Bemlakás)

Micescu külföldi példákkal támasztja alá az állampolgársági revízió szükségességét

Kétszáz zsidó ügyvédet kizártak a iasi ügyvédi kamarából

Genf, január 22. A párizsi lapok ismertetik a zsidó világkongresszusnak az állampolgársági revízióval kapcsolatban a Népszövetség felé terjesztett petícióját. A lapok azt az értesítést közlik, hogy a francia miniszterelnökségen második állampolgárságot létesítettek, amelynek élére Serret nevezik ki. Az állampolgárság a bevándorlást és az idegenellenőrzést fogja végezni. A Le Temps szerint Eszak- és Kelet-Magyarországon bevezették a magyar állampolgárságok felülvizsgálását és minden polgárnak bizonyítania kell, hogy felmenő ágon legalább 1851 óta lakik Magyarországon.

Micescu külügyminiszter, akit megkérdeztek, hogy mi a véleménye erről a két hírről, a Rador távirati iroda tudósítójának a következőket jelentette ki:

— Franciaország nem is cáfolhatja a dolgot, Magyarországot illetően pedig a cáfolat elhangzása a hír megerősítését fogja jelenteni. Számunkra mindkét intézkedés megdöntetlen érvet jelent, ha a népszövetségi tanács szükségesnek találja megindítani az eljárást a mi kormányunk által jelzett román állampolgársági revízió ügyében, amit követendő példának tekintett Franciaország és Magyarország egyaránt.

Ujabb zsidóellenes intézkedések — A kormány néhány zsidóellenes intézkedést foganatosított. A nemzeti nevelésügyi miniszterium elrendelte, hogy rabbik az állami iskolák épületeiben ne taníthassák a zsidó hitet. A zsidó tanulóknak a rabbik lakásán, vagy pedig a hitközségek által rendelkezésre bocsátott helyiségekben kell megtartaniok hittanóráikat. A zsidó tanulók hittan-osztályait az iskolák elé terjesztik.

A Porunca Vremii írja, hogy a bucaresti városháza egyetlen zsidó tisztviselőjét tegnap felülvizsgálták hivatalából. Ugyancsak a Porunca Vremii szerint az ipari és kereskedelmi miniszter leváltja a kontingentálási kúvatalnál működő zsidó tisztviselőket. A lap azt is hozzátesszi, hogy egyelőre 30 napig tartanak a minisztériumból, elfelejtett azonban megírni, hogy ez a 30 napidias nem volt zsidó.

Kétszáz zsidó ügyvédet kizártak a iasi ügyvédi kamarából

A bucaresti lapok értesülése szerint a iasi keresztény ügyvédek szövetségének közgyűlése a kamara dékánjának elnökletével egyhangúlag kimondta több mint kétszáz zsidó ügyvéd kizárását.

A határozat jellemző indokolása egyszerre négy okot jelöl meg a zsidó kollegák eltávolítására. Ezek szerint a zsidó ügyvédek nem tettek eleget a kamarába való felvétel formáinak, nélkülözik a román állampolgárságot, hiányoznak megfelelő tanulmányaik és büntünyekben elítéltek őket.

Beiktatások, intézkedések — Ma délelőtt 11 órakor Cuza miniszter jelenlétében beiktatták a bucaresti kamarai időközi bizottságát. A beiktatáson Micescu munkásszövetségi főtitkár, V. Molin az időközi bizottság elnöke, Luca Sindila kormánybiztos és végül Gh. Cuza beszéltek. A miniszter kijelentette, hogy a munkaadók és munkások közötti viszonyokat nemzeti konfliktusoknak kell tekinteni és hogy tevékenységével ezeknek elhárítására törekszik.

A Porunca Vremii szerint A. C. Cuza felkérte Gigurtu ipari és kereskedelmi minisztert, hogy azonnal osszassa fel a nagyiparosok szövetségét.

A Timpul magánúton szerzett értesülés alapján írja, hogy a szövetségi minisztert a jövőben nemzetgazdasági miniszternek fogják nevezni és hatásköre a mezőgazdasági termények értékesítése, forgalomba hozatal és iparosítása lesz.

Olcsobb lett a só — A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a só árát kilogrammonként 30 banival olcsóbbá teszi. A vasuti díjszabás leszállítása különként további husz banival teszi olcsóbbá a só, melynek ára így 50 banival száll le. Ilyen úton az állam 85 millió lejt takarít meg évente.

A választási előkészületek — A központi választási bizottság tegnap kezdte meg Maniu négy óvásának tárgyalását a választási törvény módosítása kérdésében. Az összes pártok képviselőinek meghallgatása után a tanácskozások folytatását zombatra halasztották. Határozatot vasárnap délután hirdet a bizottság.

A Cuvântul kormánykörökből nyert értesülés alapján cáfolja azt a hírt, hogy a központi és megyei tanácsok szenátorválasztásainak a besszarábiai, bucovinai és moldovai

tanácsosok fognak szavazni. A falvakban a központi választásokat február 22 és 23-án tartják meg, tehát a megválasztott tanácsosok résztvehetnek a szenátorválasztásokon. Ami a megyei tanácsosokat illeti, a szenátorválasztásokon csak a besszarábiai, moldovai és bucovinai tanácsosok fognak szavazni.

A Dreptatea írja, hogy Mirto levelet intézett Valdához és ebben közli, hogy kilép a Frontul Románescból.

Elutazik a szovjetkötvet

Az udvari marsalli hivatal közleménye szerint az uralkodó pénteken bucsukihallgatáson fogadta Ostrovszki szovjetkötvetet, ki Timpul szerint szombaton, vagy vasárnap Bécsbe, onnan pedig Moszkvába utazik. A szovjetkötvetet időközben az ügyvivő vezeti.

A liberális listavezetők

A liberális párt központi tanácsa eddig a következő listavezetőket jelölte ki: Prahova Dinu Bratianu, Arad Manolescu, Botosani C. Toma, Bihor Tib. Mosoiu, Braila Dinu Bratianu, Krassó Furluganu, Covorului Slavescu, Maramaros Zigre, Alba Valer Pop, Băcău Cancicov, Caliacra Fotino, Constanta Sasu, Dorohoi Pillat, Ilfov Dinu Bratianu, Vlasca Iuca, Bălți E. Popovici, Brassó Al. Lapedatu, Buzău Dr. C. Angheliescu, Cahul C. Raulescu, Cernovitz Nistor, Dâmbovița C. Dimitriu, Bucuresti dr. Costinescu, Tecuci Atta Constantinescu, Háromszék Raucaceanu, Szörény Titu Popovici, Mehedinți Franasovici, Iasi Iamandi, Gorj Gh. Tatarescu, Lăpuna Inculeț, Temes C. R. Bratianu.

Nacionalizálják a szakszervezeteket

Bucuresti, január 22. Gh. Cuza munkügyi miniszter akciót indított a szakszervezetek nacionalizálására. A miniszter memorandumot terjesztett a minisztertanács elé, rámutatva arra, hogy a szakszervezetek a román vésztűzben a munkások szolgálatában kell hogy álljanak. A romániai szakszervezeti mozgalmat eddig a nemzetközi munkakonföderáció irányította, marxista-zsidó-kommunista szellemben. Kétszázhetven ilyen szakszervezet működik az országban, amelyeket 80—90 százalékban zsidók vezetnek. A miniszter bizottságok alakítását vette tervbe, amelyek ellenőrzik a szakszervezetek működését.

A kamara időközi bizottsága megvonta 40 zsidó ülnök delegációját.

Lupas kultuszminiszter ma rendeletet írt alá, amely szerint egyetlen zsidó sem térhet át a keresztény hitre, akinek nincs rendben az állampolgársága.

A kultuszminiszter ugyanekkor vizsgálatot rendelt el a iasi és cluj-i Nemzeti Színházak személyzetének származásával kapcsolatban.

Egy másik rendelettel a kultuszminisztérium megvonta a Mosse cégnek a Nemzeti Színház műsorterjesztésével kapcsolatos concessióját.

— Köszönetnyilvánítás. Ezuton mondunk hálás köszönetet rokonainknak és jóbarátainknak, akik mély fájdalommal részvétükkel enyhíteni igyekeztek. Farkas Lajos családja.

Nyakfájdalmak

Nyakfájdalmait mielőbb kezelje el. Semmi sem szünteti meg gyorsabban ezt a bajt, mint egy energikus Carmol*-bedörzsölés.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszert meghűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ara üvegenként 22 lej.

ARGON

- Erős fény,
- takarékos áramfogyasztás
- felülmúlhatatlan tartósság

az ARGON izzólámpa egyetlen házból sem hiányozhat.

Gyára: Fieni, Jud. Dâmbovița

ELECTROSTAR
BUCUREȘTI, I - Colea Victoriei, 2

Hirota külügyminiszter hivatalosan közölte Japán békefeltételeit a kínai kormánnyal

Tokió, január 22. (Rador). A parlamentben a Japánnak Kinával szembeni politikájáról folytatott vita során Hirota külügyminiszter a következőket nyilatkozta:

— A német kormány közvetítése által a következő békefeltételeket juttattuk el a kínai kormányhoz:

1. A kommunista, japánellenes és mandzsuellenes politika eljeteése, együttműködés Japánnal és Mandzsuokuval a kommunista internacionálé ellen irányított politika alapján.
2. Hadmentesített sávok megállapítása, — amiket különleges rezsim vezetése alá helyeznének.
3. Gazdasági egyezmény kötése Kína, Japán és Mandzsuoku között.
4. Háborus kártérítés Japánnak az elszenvedett veszteségeikért. Japán nem akar területi hódításokat Kinában. De most, hogy a kínai kormány nem akar őszintén tárgyalni

Japánnal, szükségesnek látta a pekingi kormányt támogatni. Japán nemcsak, hogy elismeri a kiváló hatalmak jogait és érdekeit az elfoglalt területeken, de alkalmazni kívánja a nyitott kapuk-elvét. Japán kedvezően fogadja ezen hatalmak kulturális és gazdasági együttműködését az új távol-keleti rendszer létrehozása érdekében. Japán normális viszonyt kíván fenntartani a Szovjetunióval, de fenntartja jogait a Szachalin-sziget ügyében és a félsziget körüli vizeken való halászat felét. Japánnak azonban tekintettel kell lennie a Kína és a Szovjetunió közti megmentámadási szerződés fenállására és a kommunista internacionálé kínai tevékenységére, amiért a helyzetet igen súlyosnak kell tekinteni. Japán barátságos viszonyt akar fenntartani az Egyesült Államokkal és reméli, hogy Anglia meg fogja érteni Japán oppozícióját a Távol-Keleten.

Megsemmisítette a nagybányai interimár-bizottság a Lomasi erdő-kitermelési szerződését

Bala-Mare, január 22. A nagybányai tanács kitermelésre adta a Lomasi fakitermelő cégnek egy a város közelében levő erdejét, 4.900.000 lejért. Az időközi bizottság úgy döntött, hogy a kitermelési szerződést revízió alá veszi, minthogy nézete szerint ezzel a várost több millió erejéig megkárosították. Az időközi bizottság a már régen megkezdett kitermelési munkálatokat betiltotta és felszólította a céget, hogy visszamenő hatályu új árajánlatot tegyen.

— Fordítások bármely nyelven, bármilyen munkák, másolás dr Mandel Fordító Iroda Cluj, Str. Memorandului 24.

Megkegyelmeztek a két halálraítélt palesztinai zsidónak

JERUZSALEM, január 22. A Reuter jelenté, hogy a palesztinai angol haderők főparancsnoka megkegyelmezett a jeruzsálemi katonai törvényszék által halálra ítélt két zsidónak. Két kurdisztáni zsidóról, névszerint Abraham Aziz Jakobról és Eljahu Brunról van szó. Egyikük sem vett részt a palesztinai harcokban és véletlen folytán jutott a hatóságok tudomására, hogy fegyver volt náluk.

A halálos ítéletről szóló első távirati jelentés a két elítélt kivégzéséről is hírt adott, ez azonban nem felelt meg a valóságnak. A katonai főparancsnok 5 év börtönrre változtatta át a halálos ítéletet.

SPORT

Csak röviden...

A legfőbb román sportforum azon rendezete, amely szerint a jövőben külföldi edző Romániában nem működhet, kellemetlenül érinti a labdarúgó egyesületeket. Bucuresti híradás szerint az egyesületek vezetői elégedetlenek ezzel az intézkedéssel és arra hivatkoznak, hogy a belföldön létesítendő edzőiskolából hirtelen kikérült sportokat nem fogják hivatásuknak megfelelően. Az ügyben a közeljövőben érkezőt tartanak, amely után kérni fogják a sportszövetség unióját, az UFSR-t, eszközölje ki, hogy a rendelkezés későbbi időpontban lépjen érvénybe, ameddig az egyesületek megfelelő belföldi edzőkről gondoskodhatnak.

A labdarúgó szövetség tanácsának legutóbbi ülésén kiküldött bizottság, amely az új labdarúgó rendszer kidolgozására kapott megbízást, tegnap tartotta utolsó ülését. Az ülés ezúttal is zárt volt és annak befejezése után a sajtó részére nem adták ki közleményt. A közlemények híre szerint a reformbizottság a régi, egycsoportos bajnokság mellett foglalt állást és tett javaslatot. A javaslat szerint az új bajnoki rendszer az ősszel lépne érvénybe. A javaslatokat egyébként ma nyújtják át Titea Viorel dr-nak, a labdarúgó szövetség elnökének, aki miután azokat átanulmányozta, intézkedni fog a labdarúgó szövetség tanácsa közeli összehívása felől.

Barátki Gyula, a bucaresti FC Rapid labdarúgó sztárja, kérvényben fordult az illetékes szövetségi szervekhez, amelyben az FC Rapiddal kötött szerződésének azonnali felbontását kéri. Barátki arra hivatkozik, hogy nem kapott fizetést a vasutas sportegyesülettől. A Rapid ezzel szemben azzal védekezik, hogy bár Barátki valóban nem kapott fizetést, ezzel szemben a játékos 16 ezer lej tartozásért az egyesület vállalt felelősséget. A likvidációs bizottság január 27-ig adott határidőt, ameddig az ügyet a játékos és egyesülete barátságos uton likvidálhatják.

A Venus sportegyesület vezetősége elhatározta, hogy játékosait az angol csapatok mintájára megszámozza. Eszerint a jövő évadval kezdődőleg a Venus játékosainak hat, 1-től 11-ig, hatalmas szám fogja díszíteni. Hír szerint az intézkedés később az összes elsőosztályú egyesületekre kiterjesztik.

Auer, akiről az a hír járta, hogy megvált az FC Rapidtól, Bucurestibe érkezett és február elsején megkezdte a sportegyesület edzésének vezetését.

Londonban ma kezdődik az asztalitenisz világbajnokság versenye. A csapatbajnokságot, mint közöltük, két csoportban bonyolítják le. A hétéves csapat bajnokságra tíz nemzet nevezett, melyek egy csoportban körmérkőzést játszanak. A férfi egyéni versenyeket két nagy csoportra és az egyes csoportokat negyedekekre osztották. A felső ágon az osztrák Bergmann, az alsó ágon a magyar Barna áll a csoport élén.

A bucaresti Telefon Club jéghoki együttese tegnap játszotta utolsó bajnoki mérkőzését a bucaresti kerület bajnokságáért. A Telefon Club 7:0 arányban győzte le a Gloria együttest, ezen győzelemével megnyerte a kerület bajnokságát és minősítette magát a csernovici döntő küzdelmekre.

Az ökölvívőszövetség a kolozsvári tartományi vezetőségén keresztül a marosvásárhelyi UAM ökölvívó szakosztályát bízza meg az Erdélyrészi országos bajnokság megrendezésével. A verseny január 29. és 30-án lesz. Január 29-én este a selejtező mérkőzések öt város hét csapata részvételével, vasárnap, 30-án az elődöntő és a döntő mérkőzések a versenyen Kolozsvárról a KKASU és a KMSC. Brassóba az IAR. Nagyszebenből a Soimii és Box in Ring, Petrosényből a Jiul és Marosvásárhelyről az UAM csapatjai vesznek részt. A marosvásárhelyi UAM tíz versenyzőt nevezett a bajnoki versenyre.

Tegnap este bonyolították le Newyorkban a James Braddock volt amerikai nehézsúlyú ökölvívóversenyt Tommy Farr angol boxoló mérkőzését. Braddock 10 menetben pontozásos győzelmet aratott. Az első hét menet egyenlő erővel küzdelmet mutatott, Braddock csak az utolsó három menetben tudott megfelelő előnyt szerezni.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Paesirta — Holnap ágyban marad

Két bemutató előadás a jövő héten

A klasszikus operetteknek nagyszerű felújításának során szerdán este kerül sor Lehar Ferenc legszebb és annak idején legnagyobb sikert elért operettjének a Paesirtának az előadására. Olyan kedvvel és ambícióval készül a színház ennek az örökéletű, gyönyörű zenéjű operettnak a felújítására, amely már magában, a premierét is tiszáryaló sikerrel kecsegtet. Teljesen új, stílusos kiállításban, új

betanulásban kerül színre a Paesirta, amely egészséges szövege, komoly, művészet és melodikus zsnéje alapján dalműnek is beillik.

A Gróf László rendezői hozzáértése mellett újjászülött Paesirta főszerepeit Solymosán, Magda, Urmóssy Magda, Miklóssy Margit, Jenei János, Tompa Sándor, Homm Pál, Csengeri Aladár, Fülöp Sándor stb. alakítják.

Holnap ágyban marad

Békffy-Stella bemutató pénteken este

„A méltóságos asszony”, „Jöjjön eljéjen” világhírű szerzőinek, Békffy Istvánnak és Stella Adorjánának legújabb, óriási sikert aratott új vigjátékának bemutatására nagy ambícióval és lelkesedéssel készül a színház prózai együttese.

Városunk közönségének fölösleges külön bemutatnunk a két neves szerzőt, akinek minden eddigi darabja százszázalékos ért meg,

s minden darabjukat, bőséges humor, nagyszerű helyzetek, kitűnő szerepek jellemzik. A pénteken este bemutatásra kerülő Holnap ágyban marad egyike lesz az évad legvígabb, legkacagtatóbb darabjainak a kitűnő előadás, amelyben a színház azt bemutatja emlékezetes eseménye lesz ennek a színházi évadnak.

Mindörökké

O'Neill, a Nobel-díjas amerikai drámaíró 3 felvonásos drámájának bemutatója Kolozsváron.

Az „Amerikai Elektra” nagynevű, Nobel-díjas szerzője: O'Neill, ebben a darabjában az amerikai Faustok és az amerikai Hamletok lelki portréját rajzolja meg, ha ő maga talán nincs is tudatában ennek.

A gyöttrődő, tépelődő, kettős énjének drámai vívódásában fuldokló hős azonban — minden antik, helyesebben időtlen problémáitáka ellenére, — a mai amerikai polgár külső és belső válságára vet világot, akinek lába alól nemcsak a tőkés társadalom tökéletességének hitere ágyazott anyagi talaj csuszott ki, hanem a saját ésszerűsége és mindenhatóságába vetett önbizalom is.

O'Neill drámája, — ha csodálatos költészetének és még csodálatosabb dialéktikájának gyémántos fényére a kritikai pillantás szürke fátylat dobjuk: — a rendeltetése hitében megrendült, lemezelenített polgárt mutatja be nekünk; a polgárt, aki a válság viharában a felfelé ívelő korszakában kajánul kikacagott szellemek, a megvetett irracionális segítség után kiált s végül abban a hitben találja meg nyugalmát, amelyet radikális korában, anyagias lázadás idején, a voltáirai felvilágosodás merész buzgalmaiban, fölényesen lenézett.

A büszke uttoró, aki az amerikai nagyipart, a Wallstreet bankházait, a felhőkarcolók egeket gnyuló piramisait teremtette meg s ebben a lázas törekvésében nemcsak az emberről, de Istenről is teljesen megfeledkezett, — O'Neill darabjában, ebben a félelmetesen művészi tükörben hirtelen a maga középkori lelkét pillantja meg: Faust arcát, amelynek révetégsége mellett a Tagadás megfizetői határozottsága rajzolódik ki és a Hamletét, a boldogtalan elmékedőt, aki a „Jenni, vagy nem lenni” kérdését minden idők boldogtalanjai, tévelygői és meggyötörtjei számára tette fel.

O'Neill ezt a hamleti kérdést a „hinni, vagy nem hinni” kérdésével egészíti ki s a feltett kérdésre a „hinni” határozott parancsával válaszol.

Irói művészetében abban a valóban csodálatos erőben csucosodik ki, amellyel hősének lelki fejlődését és átfarmálódását felépíti és hihetővé teszi. Bármily avultnak is látszik maga a probléma, amelyet megragad: a lelki bizonyágtétel, a lelkiismeret hullámsága, mely a Tagadás megtagadásával — a boldogító hit, a megváltó szeretet páthosszáig lendíti a darab hőst: igaz és lenyűgözően hihető.

Ma, amikor a civilizáció épülete mindenütt recseg és ropog; ma, amikor a gyűlölet harmoniai világszerte tulzengik a szelid apostolok békés hangjait; O'Neill darabja nemcsak művészi élményt nyújt számunkra, de egy kevés lelki vigaszt is. Az ész uraimba vetett hitünk kétségtelenül sok-sok léket kapott napjainkban s ha már hajlunk a Misztikum, a Csoda visszavágyására felé: jobb, ha ilyen o'Neilli horgonyba kapaszkodunk, mintha a nihilizmus karjaiba vetjük magunkat.

A „Mindörökké” nem is annyira személyek, mint inkább lelkek drámája. Minden dialógusa úgy hat, mintha az ajkuk, amelyek elcsúsznak és elkialtják azokat; nem a hősök, a szereplők külső sorsát akarnák megismertetni velünk, hanem azokat a belső vívódásokat, amelyek külső sorsukat is megszabják.

Egy érdekes levél

„Igen tisztelt gyógyszerész ur! Örömmel értesítem, hogy a feleségem higgygült Gastro D. orvosától és nagyon szépen köszönöm a szerkesztőségnek, hogy ajánlotta ezt a gyógyszert. Most szíveskedjenek a levelemmel küldeni utánvételt az alanti címre, ezeket az öcsém számára rendelem. Tisztelettel Oláh Dániel, Cioci (Csókfalva) u. p. Gindari”.

A Gastro D. gyomor-, epe-, vese-, máj- és bélbetegségek esetében kitűnő hatással van. Orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhet. 135 lej utánvétel mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Fényes Alisz, Erényi Böske, Mária Éva, Kovács György, Mészáros Béla, Nagy István, Lantos Béla, Tóth Elek, Szabados Árpád, Deésy Jenő, Rajnai Sándor stb. Rendező: Mészáros Béla. Premier bérlet 25.)

Szombat d. u. 4: A mosoly országa. (Ifjúsági előadás olcsó helyárrakkal)

este 9: Holnap ágyban maradok. (Rendes bérlet 25. Irodalmi bérlet 14.)

Vasárnap d. u. 3: Amit az erdő mesél. (Géczy István legszebb énekes népszínműve. A szociáldemokrata párt székyei műkedvelőinek előadása. Olcsó helyárrakkal.) d. u. 6: Holnap ágyban marad (Harmadszor) este 9: Paesirta (Harmadszor)

Hétfő fél 9: Holnap ágyban marad (Negyedszer)

Kedd fél 9: Holnap ágyban marad (Ötödös) Szerda fél 9: Jubiláris előadás: Sárospály közlegény (25-ször. Ajándékok, sorsolás, meglepetések.)

A ROMAN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, jan. 23: (matiné) az előzőleg hirtetett Hoffmann meséi helyett: Vigóözveggy.

Hétfő, jan. 24: Horia.

Szerda, jan. 26: Denevér.

Péntek, jan. 28: Cár és az ács. (Premier).

Szombat, jan. 29: (iskolai matiné) Tosca.

Vasárnap, jan. 30: (este) Cár és az ács.

Hétfő, jan. 31: Boccaccio.

URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: Benoit kapitány. Izgalmas kémfilm, szenzációs osekleményvel, főszerepekben: Jean Murat, Jules Berry, Vivian Romance.

Hétfő, kedd, szerda:

Egy csillag született. Csodás rendezésű, végig színes film, főszerepekben: Frédéric March, Janet Gaynor.

SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: Egy csillag született. Csodás kiállítású színes film, mely a hollywoodi művészek életét mutatja be. Főszerepekben: Frédéric March és Janet Gaynor.

Hétfő, kedd, szerda:

A fekete légjő. Izgalmas kalandorfilm az amerikai Clu-Clux-Clan titkos szervezete működéséről. Főszerepekben: Humphrey Boggart.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől: Lumpaciug Vagabundus.

Hétfő, kedd, szerda:

I. Nyomorultak. Főszerepekben: Charles Laughton. II. Féltekenység. Főszerepekben: Clark Gable, Jean Harlow, Myrna Loy. III. Uj híradó. Mickey Maus.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Világláger! „A modell”. Főszereplők: Svéd Sándor, a bécsi opera tenoristája, Jávor Pál, Halmay Tibor, Camilla Horn, Vaszary Piri és Stolz Hilda. Műsor előtt: Világhíradó

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma egy világrengető erdélyi premier: Jeanette Macdonald az utóbbi évek legnagyobb zenés filmjében: Tarantella. Tele színes dalokkal és zenével. Előadás kezdete pontosan 3. 5.10. 7.20 és 9.30. Számozott jegyelvétel. Telefon: 37-05. Metro Goldwyn produkció.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön, pénteken két előadás 6 és 9-kor Szombat, vasárnap 3, 6 és 9 órakor:

I. Kalifornia császára. Monumentális filmságer. Fősz.: Louis Trenker. II. Transatlantic. Tengerész filmárana. Főszerepekben: Gene Raymond és Nancy Carol. Helyárrak: 10 és 12+5 lej.

es levél

KÉRJEN

ADY

HARISNYÁT

69

LEIÉRT

Galilea a talmud korában

Részlet N. N. GLATZER könyvéből: Geschichte der talmudische Zeit (Schocken, Berlin kiadása)

Glatzer, az a korszerű műveltségű, de hívő lelkű és a tradícióhoz ragaszkodó talmud-kutató, aki két év előtt a tannaiták történelmi felfogására világított rá...

osonként ruhába? Ez a kérdés nem elméleti, épp úgy, mint az a másik sem, amely ama két ember kötelezettségeit írta fel...

Eltiltották őket az élelmiszerek felhasználásától vagy exportjától, ha a közellátásra károsan hatott ez a cselekedet...

...én is megöregedtem anélkül, hogy beteg lettem volna, hála a

CISBEY-teának,

amely megtisztítja a szervezetet az összes mérgező salakoktól.

Vacsora után egy CISBEY-tea kiűzi a káros anyagokat.

székrekedést hatást gyakorol a belek, máj és vese működésére. Ez a hosszú élet titka! - fejezi be a nagymama.

Egy 100 gr-os doboz ára 60 lej. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Romániai lerakat: Bucuresti III, Str. Toamnei 103.

...és is megöregedtem anélkül, hogy beteg lettem volna, hála a

tűk, vagy árdragítás volt a következménye. Meggújtották a birota kamatszédési tilalmát. A kamatszédést az istentagadással egyenlő súlyú bűnnek minősítették és azt tanították, hogy Isten birodalmának igazát csak az hordozhatja, aki ment ettől a bűntől...

Nagy szerepet játszott ebben a harcban Simon ben Jocháj, akiről köztudomású, milyen élesen szembeszállt a rómaiakkal. A „gonosz Rómával” szemben Isten uralmát, a mammonimádók, a kizsákmányolókat, a kamatszédők romlott társadalmával szemben a létrehozandó új közösség láthatatlan fejének tisztaságát, Istennek fenkölt tulajdonságait emlegette; ezek a tulajdonságok voltak az usai mesterek ideáljai...

lom kialakításán munkáltak, a zsidó közösség szétrombolásában találtatott vétkeket. Ezekben a törvényekben és a mesterek kijelentéseiben félreérthetetlen a nevelő szándék. A méltatlanok kizárására feltétlenül szükség volt - kiközösítették őket a társadalomból, eltűntek a chávért attól, hogy az am-haareccel házasságot kötöszön - ám nem állottak meg ennél az intézkedésnél, hanem azon igyekeztek minden erejükkel, hogy javítsanak a fennálló helyzeten és kialakítsák az új társadalmat. A tudatlan nép előtt a tudomány dicsőségét zengték prédikációikban, elébük festették a talmid-chacham ideális képét, - sem szegénység, nyomor nem gátolja, hogy mennyei atyja akaratát teljesítse - és kijelölték az utat, amelyen haladva, eljuthatnak az egyéni élet tisztaságához...

A galilei tanházak alapítói tehát súlyos áldozatokot követeltek a kereskedőtől és a földbirtokosoktól és nagy szociális és erkölcsi követeléseik sokakat elriasztottak és a mesterek ellenségeivé tették Galilea „meghódításának” folyamata nagyon lassu volt, a tan nem győzött egy-kettőre, sőt voltaképpen ez a folyamat sohasem érlelődött a befejezésig.

Az usai tanház némely határozata (Takkanot Usa) is mutatja, milyen fogynakosságokban szenvedett a galilei zsidóság és hogy a Mesterek milyen irányt igyekeztek adni a fejlődésnek. Törvényes kötelezettségnek minősítették, hogy az apa gyermekeinek türelme és mértékadó neveléséről ennek 12 éves koráig gondoskod-

jék. Szigorú fenytő eszközök alkalmazására csak ezen a koron túl és csak szükség esetében kerülhetett sor. Viszont a gyermekek, akikre a szülők ártottak vagy nyomon, kötelesek voltak az eltartásukról gondoskodni. Közélokra sem adakozunk többet, mint a vagyonunk ötdödét, ne hogy a végén közsegélyre szoruljunk.

A kor zsidóságának súlyos helyzetére és nehéz küzdelmére a létért, élesen rávilágít az Elisa ben Abuja tragédiája. A világ igazságtalansága, az ellentmondás a zsidó tan jóslatai és a kora eseményei között üzte ki a tanházból és sodorta a gnózis labirintusába. Négyen voltak, akik bementek a paradicsomba - beszélt a Talmud - vagyis, akika végső problémáikkal tusa kodtak és csak egy közülük, rabbi Akiba került ki épen, ellenben Elisa ben Abuja „belevágott a palántákba.” Achérré, másá vált. A görög irodalomban, pontosabban a gnózisban keresztet vigaszt. „Egyre görög nótákat dalolt és eretnek írások hulltak ki az öléből, ha felült a tanházban.” A talmud források azt beszélik, hogy a törvényiskolák ifjait „életüktől fosztotta meg.” Egy szöveg hozzájuk: Mit ültök itt! Belőled építész, belőled asztalos, belőled vadász, belőled szabó válhatna.

A fiatalok hajlottak a szavára és odébbálltak. A Bar-kochba felkelésnek összeomlása után egykori tanítványának rabbi Méirnek társaságában látjuk Rabbi Méir mindent elkövetett, hogy megmentse egykori mesterét. És végül úgy találta, hogy a Mester még is megfogadta a figyelmeztetést, amely megtérésre buzdította. De voltaképpen csak Achér unokája, rabbi Jaákov adott, legalább is a maga kora számára, választ a nagyapja problémáira. A zsidó szellemiség történetében Achér mindenesetre új utakat nyit, amelyek csak jóval később vették ki a maguk törvényes helyét. És az is bizonyos, hogy Achér a maga korában sem volt egyedül. Hadriannak és utódjainak idejében koránt sem volt példátlan az Achér esete.

A Napon új spektrumvonalakat fedeztek fel az amerikai csillagászok

Washington, január 22. Az amerikai tudományos expedíció, amely a nyáron a Csendes óceánban a napfogyatkozást megfigyelte, fokozatosan kezdi feldolgozni minden szempontból az összegyűjtött óriási anyagot.

A most nyilvánosságra hozott legújabb adatok szerint a tudósok a Napról készített spektrum-fényképekben titokzatos vonalakat fedeztek fel, amelyek vagy arra mutatnak, hogy valami új, idáig ismeretlen elem állunk szemköztt, vagy pedig, hogy valamely ismert kémiai anyag idáig sehol nem tapasztalt állapotban lelhető fel a Napban.

Dr. Theodore Dunham, a világhírű kaliforniai Mount Wilson-obszervatórium csillagászvele először észre a Nap spektrumában ezt a három keskeny fehér vonalat. A kiváló amerikai csillagász nem tudja magyarázatát adni az újonnan felfedezett vonalaknak.

A Nap Corona-ja, vagyis a nap külső atmoszférarétege, amelyben a titokzatos vonalakat felfedezték, napfogyatkozáskor ragyogóan fehér fényűdvárnak látszik. Ez szokta napfogyatkozáskor a legnagyobb hatást keltetni a lakosok előtt. A tudósok számára óriási jelentősége van a Coronának, mert az erről készült spektrum-fényképekből tudunk csak képet alkotni magunknak arról, hogy a Nap milyen anyagokból áll. A különböző elemek a spektrum-fényképekben különböző vonalak alakjában mintegy ujjlenyomatot hagynak hátra és ezen az alapon azután a tudósok pontosan meg tudják állapítani, hogy milyen anyagokkal állunk szemben.

Igy fedezték fel 70 év előtt a Heliumot, a „napelemet”. A Heliumot jóval előbb fedezték fel a csillagászok a Napon, mielőtt a földön meg találták volna. Az 1868-os napfogyatkozáskor a csillagászok ismeretlen új spektrumvonalakat fedeztek fel és ebből megállapították, hogy a 140 millió kilométerre fekvő

Napon új elem van. Csak három évtizeddel később, 1895-ben sikerült azután a földön megtalálni a Heliumot, amelynek igen nagy jelentősége van a léghajózásban, mert a hidrogénnel és egyéb gázokkal szemben robbanásmentes. A Heliumnak orvosi szempontokból is nagy a jelentősége és például az asztma gyógyításánál nagy eredményeket értek el vele.

Az ideai napfogyatkozás megfigyelése során felfedezett új spektrumvonalak egyes romantikus tudósokban máris azt a reményt ébresztették, hogy ismét új elemet sikerült felfedezni, amelyet előbb-utóbb a Földön is megtalálhatunk és amely idáig nem is sejtett lehetőségeket tárhat fel.

A tudósok konzervatív fele nem táplál ilyen nagy reményeket és általában az a vélemény, hogy a titokzatos spektrumvonalak mögött rejtőzködő. Valami alkalmasint ugyanazt a szerepet fogja csak játszani, mint a szintén ismert, de azért mégis teljesen ismeretlen Coronium.

Ennek a spektrumvonalajt is ismerjük már 70 esztendeje és azóta minden egyes napfogyatkozáskor sikerült újból megtalálni, de a tudósok minden fáradozása ellenére sem sikerült ennek az állítólagos ismeretlen elemnek nyomára jutni. Valószínűnek látszik, hogy voltaképpen ismert elemről van szó, amely a Napon uralkodó fantasztikus hőségben a felismerhetetlenségig eltorzul.

Mitchell professzor, aki az ideai napfogyatkozást a dél-tengeri Kanton szigeteken figyelte meg, most hosszabb tanulmányt közöl, amelyben megállapítja, hogy még hosszú idő fog eltelni, míg valami közelebbit megtudhatunk a Corona titokzatos spektrumvonalairól. Egyelőre csak annyit bizonyos, hogy valóban megvannak ezek a vonalak, mert az idén június 8-án Mitchell professzor expedíciójának mind az öt spektrum-fényképezőgépe egyformán megállapította jelenlétüket.

...és ur! Örömmel... meg kigyógyult... nagyon szépen... hogy ajánlotta... szíveskedjenek... az alanti címre... rendeltem. Tisztelet... (Csókfalva) u. p... pe-, vese-, máj-... tünő hatással van... győzserterekben és... an megrendelhet... Császár E. gyógy... a Victoriei 124... Böske, Mária Éva... száros Béla, Nagy... Tóth Elek, Szabó... n, Rajnai Sándor... os Béla, Premier... országa. (Ifjúsági... kal)... an maradok. (Ren... i bérlet 14.)... erdő meséi. (Géczy... es népszimlőve. A... székely műkedve... helyárrakkal.)... n marad (Harmad... madszor)... n marad (Negyed... marad (ötöd... adás: Sárgapity... gándékok, sorsolás... MUSORA:... az előzőleg hír... séi helyett: Vig... ács. (Premier)... matiné) Tosca... ár és az ács... MUSORA:... bat és vasárnap... nas kémfilm, szen... főszerepekben:... rerry, Vivian Ro... Csodás rendezésű... zerepekben: Frede... MUSORA:... bat és vasárnap... Csodás kiállításu... lywoodi művészek... zerepekben: Frede... ymas kalandorfilm... an titkos szerve... zszerepekben: Hum... MUSORA:... zerepekben: Charles... ység. Főszerepek... a Harlow, Myrna... cky Maus... MUSORA:... zszereplők: Svéd... tenoristája, Javor... Camilla Horn, ... lz Hilda. Műsor... MUSORA:... yti premier: Jea... utóbbi évek leg... a: Tarantella. Tele... és zenével. Elő... n 3, 5.10, 7.20 és... elővetél. Telefon:... produkció... MUSORA:... előadás 6 és 9-ko... 9 órakor:... a. Monumentális... is Trenker. II... sz filmrészlete. Fő... mond és Nancy... s 12+5 lej.

WIZO A Zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

EL HAJAM!

A telavivi kikötő ma már impozáns képet nyújt — kinn a tengeren három-négy hajó áll, benn pedig a kikötőben egyszerre több helyen lázasan folyik a kirakodás, illetve a berakodás. Azonban ez még nem a legfontosabb. A fő, hogy sikerült elérni, hogy a közeljövőben ki és szállhatnak a telavivi kikötőben. Az angol kormányhatóságok már megadták az engedélyt az utasforgalom megnyitására, de még legalább két hónapig fog tartani, míg a szükséges épületek építését és az összes előkészületeket befejezik.

A telavivi kikötő főleg az import céljait szolgálja és téli évadban pedig a narancs-export nagy részét itt fogják lebonyolítani. A narancs-export az ország kivitelének ugyiszólva egyetlen számottevő tétele, mely kb. évenként 10 millió ládára becsülhető tétel ad. Ebből 4—4.5 millió láda Haifa kikötőjén keresztül hagyja el az országot és Tel-Avivban pedig 2.5—3 millió ládat raknak be a hajókra, melyeknek nagy része a zsidó hajókon kívül — norvég, svéd, angol és görög. Az export nagy része Európa keleti részébe, Romániába, Lengyelországba megy Constanzaán keresztül — vagy pedig a jobb áru Angliába, Skandináv államokba és Európa nyugati részébe, hol a palesztinai narancsnak igen jó híre és kelete van. Azonban a szakértők becslése szerint az export nem fog megállni a 10 millió láda összegnél, hanem kb. 10 év múlva Palesztina ennek kétszeresét fogja tudni exportálni. Természetesen ennek az óriási forgalomnak lebonyolításához a meglévő három kikötő nem lesz elegendő és éppen azért a legfontosabb narancstermelő vidéken — Herelia, Natanja, Chedera környékén — már tervbe vették egy új kikötő létesítését, illetve a Chevel Jami Leizrael minden lehető meg fog tenni a terv megvalósulása érdekében.

A halászat motoros hajókon történik, főleg olasz és arab kezében van és az itt fogott halat nagyrésztben egyenesen Szíriába és Egyiptomba szállítják, ahol a hal a lakosság igen fontos táplálékát képezi. Itt is szükség volt a Chevel Jami Leizrael támogató kezére, míg megalakult az elő halász kvuca, melyben szakszerűen kiképzett zsidó halászok tömörültek össze. Bikurah nevű halászbárájuk büszkén tér vissza a dus számánnyal a partokra és a zsidó halászok örömmel végzik uttörő, nehéz, de egészséges munkájukat.

A termőföld nem lehet egyedüli támpont, ki kell használnunk a tengert is, melynek meghódítása Chibusch Hayam, amint látjuk, igen szép léptekkel halad előre és még eljő az idő — mint a zsidó királyok idejében —, hogy a számos zsidó kikötőből (17 zsidó kikötő volt Dávid királyunk idejében) zsidó hajók a világ minden részében elviszik a zsidó teremtő munka és akaraterevé eredményét. Addig is szorgosan folyik az építő munka és véghez kell vinnünk azt a csodát, hogy a nehezen megszerzett föld után a tengert is meghódítjuk, új munkát és kenyeret adva sok-sok zsidó kéznek. (H. J.)

— *Wizo-élet Odorheien.* Az odorheiti Wizo csoport január 5-én tartotta rendes havi közgyűlését. Műtán az elnök megnyitotta a közgyűlést, a titkár felolvasta jelentését. Beszámolt az elnökkel közösen folytatott munkájáról, amely nagy részben eredményesnek bizonyult, amennyiben számos olyan tagot sikerült megnyerni, hogy rendezvényeinken megjelenjenek és munkánkban résztvegyenek, akik ettől eddig távol tartották magukat. Majd

beszámolt a heti kávédelutánok sikeres eredményéről. Örömmel állapítottuk meg — mondja — hogy hölgyeink e délutánokat milly szívesen látogatják. Ennek oka egyrészt, hogy jól érzik ott magukat, másrészt pedig, mivel tudatában vannak a rendezvények fontosságának és jelentőségének.

Mindenki azért, hogy elfogyaszta és megváltja kávéját, egyben cionista célt szolgál és éppen ezért remélhetjük, hogy ez az érdeklődés a jövőben sem fog csökkenni. Ezután megállapították a következő négy kávédelután háziasszonyainak személyében.

Megkezdődött a WIZO palesztinai propaganda-szeminárium

Mirjam Scheuer bevezető előadása és Moseh Shertok politikai referátuma. Hetven résztvevője van a szemináriumnak

A Wizo propagandisták és szervezők kiképzésére, a legutóbbi világkonferencia által elhatározott szeminárium, a kedvezőtlen viszonyok ellenére is megkezdődött. December 13-án az országba érkezett dr. Mirjam Scheuer-Goldes, a szeminárium vezetője és még aznap megkezdődtek a tanácskozások a szeminárium programja és vezetése dolgában. December 15-én történt meg a résztvevők első összejövetele. Dr. Scheuer kifejtette a nagy számban megjelent résztvevők előtt a szeminárium célját és értelmét és annak munkarendjét. A szeminárium — mondotta — résztvevőitől írásbeli és szóbeli aktív közreműködést igényel a minden délelőtti három óras gyakorlatokon és délutáni előadásokon vita formájában.

A szeminárium december 26-án nyit meg két napos kirándulással, amit a szeminárium résztvevői a Telavivtól északra és délre fekvő kolóniákra tettek. A különböző típusú kolóniák és intézmények megtekintése, a Wizo-csoportok által rendezett fogadóestélyek egyaránt tanulságossá és érdekessé tették a kirándulást.

28-án és 29-én technikai munkamegosztást tartottak a résztvevők. Január másodikán Nany Margulies asszony nyitotta meg az előadásokat megkapó beszédet, amit a Wizo palesztinai exekutívájának propaganda-osztálya nevében tartott, majd

Mose Shertok, a Jewish Agency politikai osztályának vezetője tartotta meg első előadását: „A cionista politika jelenlegi helyzete és feladata” címmel. Shertok ezenkívül számos kérdésre válaszolt, amiket a szeminárium résztvevői tettek fel.

A következő előadások a cionizmus és a zsidó országépítés összes fontos kérdéseit és témakörét, az angol és arab közelkeleti politikát, a palesztinai munkásmozgalmat fejlődését és problémáit, a mezőgazdasági kolonizációt, a középosztály telepítést, a különböző népgazdasági problémákat, az ifjúsági mozgalom kérdéseit, a szociális munka és nevelés problémáit ölelik fel. Külön előadásokat tartanak a Wizo, a Moacat Hapaolet, a Hadassza és a Nemzeti Alapok intézményeiről. Az utolsó napokat a szervezeti és propaganda-kérdéseknek szentelik, amelyekről Mirjam Scheuer tart előadás-sorozatot. Két szombat délutánt a jisiv kulturális életének ismertetésére szántak.

A szemináriumba hetven résztvevő iratkozott be, sokan közülük tevékeny részt vettek a galuti országok Wizo szervezetének vezetésében. A szeminárium külföldi résztvevői: Juliette Stern a párizsi Wizo vezetőségének tagja, Löbl Bösi az erdélyi Wizo-KIB tagja, Beate Berger Bécs, Susi Cohen Berlin.

A palesztinai WIZO-exekutívé hírei

A Wizo palesztinai exekutívé legutóbbi ülésén behatóan foglalkozott az országban uralkodó komoly szociális helyzettel, ami a zavargásoknak és gazdasági nehézségeknek a következménye. Beba Idelson, a Moacat Hapaolet titkárja a munkások helyzetéről és súlyos problémáiról tartott beszámolót. A Wizo részéről a legfontosabb segélyakció saját szakkiképző intézményeinek kiépítése volna és ebben az irányban fontos határozatokat is hoztak.

A következő ülésen a jisiv három városának szociális helyzetéről és a Histadrut Nasim Cioniot jótékonyági intézményéről hangzottak el beszámolók. Rachel Kagan Haifáról, Lea Wilenszki Tel-Avivról és Ester Smoira Jeruzsálemtől tartott referátumot. Egyöntetűen megállapították, hogy a szülők és anyák fizető képességének csökkenése miatt veszedelemben forog a gyermekgondozási intézmények költségvetési egyensúlya. Ezen kívül több száz új helyre van szükség a napközi gyermekotthonokban. A HNC általában mindenütt meg kell, hogy kétszerezze teljesítményeit és ez a szükséglet olyan időben áll elő, amikor a szervezet tagjainak gazdasági teherbíró képessége is csökken.

Az exekutívéhez beadványt intézett a tel-avivi polgármester is a város szociális

helyzetéről és a Wizo közreműködését kérte nagybőrtéri segélyakcióban. Az exekutívé tagjai egyöntetűen megállapították, hogy módjában állana sok feladatnak eleget tenni, ha külföldi Wizo fődearációk teljes mértékben és sürgősen eleget tennének költségvetési kötelezettségüknek.

A galuti exekutívé tagjai Palesztinában

Decemberben hosszabb tartózkodásra utra az országba érkezett Vera Weizmann férjével együtt. Dr. Weizmanné a Rechobot melletti Wizo intézmények növekedéséért fogadták ujjonnan épített hajlékában és a farmok termékeiből gazdag kosarat nyújtottak át neki. A HNC rechoboti csoportja fogadó estét rendezett dr. Weizmanné tiszteletére. Meizmann Vera beszédében azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy éppen ezek a súlyos idők csodálatos erőket ébresztenek fel és ez biztosították az országépítés folytonosságára.

Decemberben Róza Steindler, a jugoszláviai Wizo elnöknője és dr. Mirjam Scheuer-Goldes, a csehszlovákiai Wizo vezetőség tagja is hosszabb időre Palesztinába érkezett. Mindketten tagjai a galut exekutívének és résztvevők a Wizo propaganda szemináriumának vezetésében.

WIZO-HIREK

— *Megalakult Zilahon a Wizo.* Dr. Handler Else kiutazásai során december 16-án este Zilahon is előadást tartott a Wizo intézményéről és ennek eredményeként megalakult a Wizo zilahi csoportja egyelőre 21 taggal dr. Szinétár Ödönné vezetése alatt. Beléptek tagként: dr. Krausz Béláné, Molnár Jenőné, Gerő Zoltánné, Szinétár Józsefné, Almási Józsefné, Fessler Emilné, Friedmann Ernőné, Karl Emanuelné, Stern Sándorné, Spéter Rezsőné, Hoffmann Samuné, Róth Lotti, Blau Éva, Dávidovits Alice, Berger Irén, Szinétár Piri, Porjesz Lajosné, György Zoltánné, Karl Ibi, Gerő Dóra.

— *Összefoglaló beszámoló a fogarasi csoport ezévi működéséről.* A nyári szünet után újból megkezdődött a munka. Kulturális téren az elnöknő betegsége folytán kevés eredmény mutatható fel. — Szincht Tórákor jól sikerült teasteélyt rendeztek. A második teasteély programja a következő volt: Löwy Josua rabbi tartott előadást és Zajonc Pirocska szavalt. December 18-án tartották a harmadik teasteélyt, melynek programja a következő volt: Ripper Frida elnökő Herzl Menorah és Ibn Ben Gabirol „Jeruzsálem” című verseit adta elő. Löwy Gizi Chanukka gyertya eladás című szatirját olvasta fel.

— *A topli Wizo csoport közgyűlése.* A topli csoport december 16-án tartotta ezévi rendes közgyűlését. A legutóbbi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után Liqornikné elnökő üdvözölte a megjelenteket, majd a központól érkezett körlevelek felolvasása következett. A körleveleket megvitatták és többen elhatározták, hogy az aradi országos megbeszélésre Liqornik Amália elnököt és Aba Rebeka alelnököt delegálják. Megbeszéltek még ezenkívül a legközelebbi összejöveteleket és teák programját és feolvasták az „Egy óra az Ezra Szocialith jeruzsálemi irodájában” című előadást.

— *A szatmári Wizo hírei.* Alig néhány év alatt a szatmári Wizo elszigetelt jelenléte szélcsapattá változott, a mozgalmak nőtte ki magát. Lehet, hogy a zsidóélet magaráutaltsága és az események egymásra torlódása is nagy szerepet játszott abban, hogy a kényszer szünet óta beindított Wizo-teák oly szokatlanul nagy látogatottságnak örvendenek. Az elmúlt héten dr. Rosenfeld Andorné rendezte a szokásos heti teát, melyen kb. 100 hölgy vett részt. Előadó dr. Jordán Lajos volt, aki a napokban érkezett vissza Palesztináról és az ott látottakról tartott mindvégig lebilincselő beszámolót. Beszélte a Peel-bizottság által tett javaslatról és térképen mutatta be Palesztina felosztásának tervét, továbbá a jeruzsálemi Szent Falról, őseink sírjáról, az egyetemről és főként a haló poraiból feltámadt Cion új életének aktivitásáról, a kibbucokról, a kvucákról, egy szóval egész Palesztináról, mely hivatva van kenyeret, földet, életet adni, életlehetőségtől megfosztott, üldözött zsidó testvéreink ezreinek. A kb. 1 óras előadást a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta végig. Jól sikerült teát adott még az elmúlt héten dr. Fenyves Árminné is, ahol előadó dr. Steuer Jenőné volt, aki az antiszemitizmus nagyfontosságú problémájáról tartott figyelemre méltó és nagy tetszéssel fogadott előadást. A heti teákon kívül tervbe vett a vezetőség egy irodalmi törvényeszk rendezését is, melynek tárgya a Zsidó Asszony lesz. (R. M.-né.)

— Lapunk hivatalos műsorrendes időpontja: 507.

Oradea sz. cím: 507. Telefon: 507.

— *MIHA* Az uralkodó te a Medaia vényével, an gina Maria 32 óráig ta ágot mutat kel.

— Uj sz. vénykönyvb. ötvényköny. kékly bevez. ágvesztessel vényeket, va osságra, va állhatnak, v z államfő te

— Szobrot. Brüsszel. kége elhatá. Sax Ado. szafon felt. ogaikozott. trulással, o taláta fel. azután főleg. s innen indu. gon. A legnag. sáltak partit. a kényvenes. szegény sorban

— Sulyos m. kége. Párizs. szerint Leon B. ti beavkoz. ilapota hirtele. irtókról pénte. bboldott a b. lás mutat. az állapot. a sem távo.

Palesztinai
forduljon biza. mációs és ir. Tel-A.

— Szövetség. informista. közlem. angliká. gyházi. és sz. nek meg. megkülön. etik meg.

— Kedden ke. ltások. A v. közlése szerint. az ingyenes sk. sok. Az oltások. nek: az első olt. február 15 és. 2-án. Az oltás. délelőtt 8-tól 12. közik és kötele. dősebb gyerme. kell oltani, ha. ották.

— Füszerker. nempekre a „I. nefard 1177. 3. mellett. csak bizonyos. Fenyves S. A. on: 1822 cégt. sek legkésőbb

UJ KELET *Legújabb hírek*

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

terminust tűz ki és beidéz a kontesztálót. Az idézés a kontesztálónak legálább 8 szabad nappal a terminus előtt kikézbiztosítandó.

Az illetékes bíróság területén történt lakóhely változtatást nem veszik figyelembe, ha azt nem hozzák a bíróság tudomására.

XVI. szakasz.

A megállapított tárgyalási napon a kontesztáló személyesen tartozik megjelenni és ügyvéd segédletét is igénybe veheti.

A félnek a bíróság előtt való jelenléte az idézési eljárás minden hiányosságát pótolja. Ha a lajstromba való beírást alátámasztó okmányokat nem terjesztette volna be a kontesztációval együtt, akkor egyetlen újabb határidőt kaphat bizonyítékainak előterjesztésére. Ez a határidő nem lehet hosszabb, mint husz nap. A kontesztáló olybá viselkedik, mint aki a kitűzött határidőt tudomásul vette.

XVII. szakasz.

Ha a bíróság megállapítja, hogy a kontesztáló eleget tett a törvény által az állampolgárság elnyerésére megállapított feltételeknek, megsemmisíti a törlést elrendelő végzést és elrendeli az illetőnek a lajstromba való újbóli beírását.

Ha a kontesztáló nem jelenik meg, a bíróság meg fogja semmisíteni a kontesztációt.

Az újból való beírást elrendelő bírói határozat közzendő az ügyészséggel, valamint a község Primáriájával, amely az újból való beírást eszközöl, megemlítve, a határozat keltét és számát, amellyel azt elrendelték.

XVIII. szakasz.

A bírói hatóságok nem függeszthetik fel végrehajtását az olyan végzesnek, amely valakinek az állampolgári lajstromból való törlését rendelte el.

XIX. szakasz.

A kontesztáció fölött hozott bírói határozat ellen a kontesztáló és az ügyészség felfolyamodással élhet. A felfolyamodási határidő öt nap a kontesztáló, 15 nap az ügyészség számára.

A felfolyamodás beterjesztésétől számított öt napon belül a bíróság megküldi azt a Törvényszéknek az ügyiratokkal együtt.

XX. szakasz.

Ha a törvény által kért feltételeknek eleget is tett volna valaki, a bíróság elrendelheti a lajstromból való törlést, ha megállapítást nyer, hogy az illető elvesztette a román állampolgárságot a törvény 36, 37 és 38-ik szakaszaiban foglalt okok valamelyike miatt.

XXI. szakasz.

A második szakasz első pontjában foglalt állampolgársági beírások az 5-ik szakaszban előírt határidő lejártá előtt is felülvizsgálhatók. A felülvizsgálást valamely feljelentés, vagy közigazgatási hatóság kérésére rendelik el. A bíróság ez esetben felszólítja az érdekeltet, hogy a kézbesítéstől számított 20 napon belül terjessze elő a 6-ik szakaszban kért okmányokat.

XXII. szakasz.

A zsidókra vonatkozó lajstromokba beírt személyek, akiknek állampolgári jogokat adtak, kötelesek a törvénynek a hivatalos lapban való megjelenésétől számított 20 napon belül a következő okmányokat ama bíróság elé terjeszteni, amelynek lajstromába az illető állampolgársági nyilatkozata beíratott.

1. születési bizonyítvány.
2. Annak bizonyítása, hogy a beírt szülei az országban laktak, amennyiben az illető külföldön született.
3. Bizonyító okmány, hogy nem volt idegen állam alattvalója.
4. Bizonyító okmány a katonakötelesség teljesítéséről, vagy arról, hogy mozgósítva lett az 1913 utáni katonai hadműveletek valamelyikénél.
5. Más bizonyító okmányokat arról, hogy eleget tett az állampolgári jogok elismerésével kapcsolatos feltételeknek.

(Megjegyzés: Ez a törvényszakasz nyilván a regáti zsidókra vonatkozik, akik más eljárás útján jutottak az állampolgársághoz, mint a csatolt területek zsidósága. Szerk.)

XXIII. szakasz.

Az ügyészség tartozik vizsgálatot bevezetni, ha értesítést kap arról, hogy valamely beírás csalárd uton történt.

XXV. szakasz.

Ha a család megállapítást nyert, az ügyészség kérni fogja a törvényszéktől az illetőnek a lajstromból való törlését. A törvényszék határidőt tűz ki az ügyészségi előterjesztés letárgyalására, megidézve az illetőt.

Itt alkalmazandók a XV. és XVI. szakasz rendelkezései is. Ha az illető lakóhelye ismeretlen, a XIII. szakaszban megfellelően járnak el.

XXVI. szakasz.

Az ítélet a család megállapítása esetén

elrendeli a törlést, ellenkező esetben visszautasítja a revizóra irányuló kérést.

XXVII. szakasz.

Az ítélet hirdetésétől számított öt napon belül úgy az érdekelt, mint az ügyészség felfolyamodást jelenthetnek be a törvényszéknek, amely legfeljebb öt napon belül át küldi az ügyiratot a Táblához.

XXVIII. szakasz.

Azon bíróság véleményezésével foglalkozik, ahol a beírás történt.

A 29, 30, 31 és 32. szakaszok eljárásbeli kérdésekkel foglalkoznak.

A XXXII-ik szakasz előírja például, hogy az Igazságügyminisztérium tartozik megküldeni a bíróságoknak az állampolgársági lajstromba való utólagos felvételek vonatkozó kéréseket, amelyek a minisztérium előtt fektésznek.

XXXIII. szakasz.

A román állampolgárság elnyerésével kapcsolatos fellebbezési bizottságok megszűnnek.

Az eléjük terjesztett fellebbezéseket a Tábla tárgyalja le az ügyészség képviselőjének jelenlétében.

XXXIV. szakasz.

A felek megidézendők a Tábla elé.

XXXV. szakasz.

A táblai döntés elleni felfolyamodás a Tábla

jegyzőségéhez nyújtandó be a kihirdetésétől számított husz szabad napon belül.

XXXVI. szakasz.

A megszüntetett fellebbezési bizottságok irattára az Itéletábláknak adandó át, amelyeknek főnöke szétosztja a fellebbezéseket az egyes szekciók között.

XXXVII. szakasz.

Az állampolgárságok felülvizsgálásával kapcsolatos egész eljárás hivatalból történik. Az idézések és minden kikézbiztosítandó okmány az illető bíróság jegyzősége által bocsátandó ki. Az okmányok kézbesítése közigazgatási szervek útján történik. A kérések és perrendtartási akták mentesítve vannak adóbelyleg, repülőbélyeg és bírósági bélyeg kötelezettségei alól.

XXXVIII. szakasz.

Az összes ezen törvényben megállapított határidők szabad napok szerint számítandók ki.

XL. szakasz.

Az ezen törvény előírásai alá eső személyek törlendők a választói névjegyzékből.

A végrehajtási utasítás fogja a törvény elveit részletesebben kifejteni.

Bucuresti, 1938. január 21.

CAROL II.

Goga Octavian Radulescu Mehedinți
miniszterelnök igazságügyminiszter
A törvény száma: 1938. évi 4500 számú igazságügyminiszter törvény.

Milyen okmányok kellenek az illetőség bizonyításához

Addig is, amíg a Zsidó Párt vezetősége a megfelelő utasításokkal fogja ellátni Erdély zsidóságát, szükségesnek tartjuk leközölni, hogy a most megjelent rendelet törvény szerint milyen okmányokra van szükség az Erdélyben életben volt 1886. évi községi törvény értelmében mindazoknak, akiknek az illetőséget igazolniuk kell.

Az új rendelet törvény mindenkit, aki valamely erdélyi vagy bánáti községben az állampolgári listába fel van véve, arra kötelez,

hogy azon járásbírósághoz, melynek körzetébe az illető község tartozik, igazoló okmányokat terjesszen be, melyek alapján megállapítható, hogy 1918. évi december hó 1-én valamely erdélyi vagy bánáti községben volt illetősége.

Az 1886. évi XXII. törvény cikk 10. és 11. paragrafusai szerint a községi illetőség kétféleképpen szerveztetett meg u. m. a) halgatólagon; b) a község kötelekétébe való kifejezett felvétel által.

Emlékirattal fordul Károly királyhoz a Központi Zsidó Tanács

A Zsidó Párt tárgyalásai a kormány tagjaival

Cluj, január 22. A jelenlegi kormány uralmának kezdetétől fogva a Zsidó Párt vezetői kettős irányú működéssel igyekeznek megteremteni az előfeltételeit az adott helyzetben reájuk háruló feladatok teljesíthetőségének. Abban a felismerésben, hogy a zsidó érdekéket hathatós védelmezésének lehetőségét egyrészt a kormányval való rendszeres érintkezés biztosítása, másrészt a zsidóság egyetemes erőinek szerves egységbe fogása adja meg, mindkét irányban széleskörű tevékenységet fejtenek ki.

Alig hogy az új kormány elfoglalta helyét, dr. Fischer Tivadar, a Zsidó Párt elnöke kihallgatást kért Goga miniszterelnöktől, aki meglepő gyorsasággal adott helyet a kérésnek és már kormányzásának első hetében került sor a közte és a Zsidó Párt vezetői közötti eszmecsere, amelyről annakidején az Uj Kelet beszámolt olvasóinak.

A Zsidó Párt memoranduma az ügyvédkérdésről

Ezen kormányelnöki kihallgatás alkalomával megállapított módon dr. Fischer Tivadar több ízben tárgyalta a kormánynak a kisebbségi ügyekkel kapcsolatosan megbízott tagjával, Dragomir Silviu tárcánélküli miniszterrel, akinek hatásköre pillanatnyilag nincs teljesen körvonalozva. Egyik alkalommal a zsidó ügyvédek ellen folyó akció kérdésében járt el a Zsidó Párt elnöke és ezen kihallgatás eredményeként Dragomir miniszter a Zsidó Párt és az UER-nek e kérdésben készített közös emlékiratát átadta Goga miniszterelnöknek a január 17-iki minisztertanács

előtt, amelyen a lapok híradásai szerint az igazságügyminiszter egy a zsidó ügyvédekre nézve katasztrófális következményekkel fenyegető rendelet törvényt szándékozott előterjeszteni.

Valószínűleg ezen emlékirat érvelésének hatása alatt következett be ezután az igazságügyminiszter álláspontjának megváltozása, amelynek a sajtó előtt tett nyilatkozatában is kifejezést adott, midőn kijelentette, hogy nem kerülhet sor az ügyvédtörvény azon rendelkezéseinek módosítására, amely szerint az ügyvédi gyakorlatból való kizárását kimondó fegyelmi határozat csak annak jogerőre emelkedése után hajtható végre. Különösen a bucaresti ügyvédek fenyegette ugyanis a veszély, hogy fegyelmi uton megfosztják őket a gyakorlat lehetőségétől, ha törvényrendelettel bevezetik az ilyen első, vagy másodfokú határozatok végrehajtását.

A sérelmek orvoslása

Egy másik alkalommal az ország különböző részeiben a zsidó lakosság legelmebb jogait sértő hatósági intézkedések tárgyában kereste fel a Zsidó Párt elnöke Dragomir minisztert, aki a panasztól sérelmek meghallgatása után kijelentette, hogy a tárgyban informálja a belügyminisztert, akinél sürgős kihallgatást eszközölt ki a Zsidó Párt elnöke számára. A belügyminiszternél történt közbenjárás eredményeként az illető megyék prefektusai előreláthatólag utasítást fognak kapni, amely megszünteti a sérelmes állapotokat és kizárja a hasonló jogelleneségek előfordulását.

VACUUM PEN
Szabadalmazott, garantált szerkezet

OPTIMUS
LUX EXTRA

Legnagyobb tintabefogadóképesség finom, elegáns külső.

TRANSPARENS

Aki, vagy akiknek kiskorúsága alatt atyja valamely erdélyi vagy bánáti község kötelekétébe kifejezetten fel volt véve, az erről szóló községi előjárásági határozattal, vagy annak hiteles másolatával vagy a vonatkozó határozat hozatalát igazoló bizonyítvánnyal mutathatja ki községi illetőségét.

A többieknek a községi illetőség kimutatása végett az alábbi körülményeket igazoló okmányokat kell beszerezni és beterjeszteni:
1. Bizonyítvány, amely igazolja, hogy ő, illetve kiskorúságának idejében atyja 1918. évi december hó 1-ét megelőzően valamely erdélyi, vagy bánáti községben mint magyar állampolgár legalább négy éven át egyfolytában lakott.

2. Bizonyítvány, amely igazolja, hogy ő illetve kiskorúságának idejében atyja azon község községében, ahol legalább is máj 1914. évi december hó 1-én lakott, ezen időponttól kezdve hozzájárult.

A Romániai Zsidók Központi Tanácsa

A miniszterelnöki kihallgatás után a Zsidó Párt vezetői nyomban érintkezésbe léptek dr. Niemerower bucaresti főrabbi-val, a zsidó vallás szenátusi képviselőjével és az UER vezetőivel. Ennek folyamán január 6-án a bucaresti hírközség gyűléstermében értekezlet ült össze, amelyen a Zsidó Párt és az UER vezetőin kívül számos, a két szervezet egyikehez sem tartozó, komoly pozíciót betöltő zsidó személyiség vett részt. Ezen értekezlet kimondta egy olyan legfelsőbb színi fórum megalkításának szükségességét, amely a zsidó közéleti tevékenység irányítására van hivatva.

A Zsidó Párt és az UER vezetői többszöri pótólágon eszmecsere után január 16-án együttes ülésen elhatározták, hogy újból életre hívják a Romániai Zsidó Központi Tanácsát, amely mint ismert körülbélül másfél évi fennállása után szintette működését. A Központi mintegy ötven tagból álló testület, a ben a két zsidó politikai szervezeti léteitől kivül más vezető szerepet betöltő zsidó személyiségek is résztvesznek. Központi Tanács állandó választmányában a háromtagú elnökségen kívül a két politikai szervezet 4-4 képviselője és 6 másik tag foglal helyet. A háromtagú elnökség dr. Niemerowerből, valamint a Zsidó Párt és az UER elnökeiből, illetőleg helyetteseiből áll. Dr. Fischer Tivadart a Zsidó Párt alelnökei közül dr. Singer, az UER elnökét, az alelnökök közül Kiva Ornstein helyettesíti.

Emlékirat a királyhoz

Az állandó választmány január 19-én tartott első ülésén elhatározta, hogy az ország zsidóságát ért sérelmek és a jövőben fenyegető veszélyek tárgyában emlékiratot intéz II. Károly király öfelségéhez. Ezenkívül pénzügyi bizottságot létesítettek, amely azonnal megkezdte működését.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron I. Pop No. 16. Telefonszám: 18-60.

OROSZURAT.

Tára postai díjta in nu No. 22418 92
10. Telefon: 8-
Havonta 110,
Évre 600, egész
Éldre: Havont
félvre 12, egész
detések díjszár
HELENT" a tr
zsidóság egyet
ja. Cikkeit u
törzs megjelöl

A Curenul
zsidó sta

A Curenul
Marton Ernő
mely az Uj K
lent meg. A C
hűséggel idézi a
utána a követke
hozzá:

„A kolozsvári
kező cikkekben
ket bizonyítani,
niai zsidók nem
beszivárgás foly
denciát mutat
visszaesése máé

Hogy az Uj K
visel, az nem le
teni, hogy szán
népszámlálás k
mely az Uj Ké
cizius" volta m
gyar statisztika
külön nemzetisé
könnyű elhárítat
csakugyan nem
sérnek a zsidó
vallási hovatart
posztosságai l
számát. Az átt
évi magyar né
merítettük és e
országtól későb
ten 181.849 zsidó
népszámlálásna
natkozó adatait
sége, vagyis e
fogalja az össz
jén ezen terüle
azok is, akik ne
magukat zsidók
tásának legjobb
minden egyes a
legkedvezőtlene
A célzatosság é
fenát valóban ne
véské az, hogy i
ni. Cikksorozat
tudományos igaz
hiszzük, hogy e

„Csak azért e
nista, magyar
hogy az illetéke
a különös félre

Ha a Curenul
hozni az Uj Ké
cizius" volta m
gyar statisztika
külön nemzetisé
könnyű elhárítat
csakugyan nem
sérnek a zsidó
vallási hovatart
posztosságai l
számát. Az átt
évi magyar né
merítettük és e
országtól későb
ten 181.849 zsidó
népszámlálásna
natkozó adatait
sége, vagyis e
fogalja az össz
jén ezen terüle
azok is, akik ne
magukat zsidók
tásának legjobb
minden egyes a
legkedvezőtlene
A célzatosság é
fenát valóban ne
véské az, hogy i
ni. Cikksorozat
tudományos igaz
hiszzük, hogy e

„Csak azért e
nista, magyar
hogy az illetéke
a különös félre

Ha a Curenul
hozni az Uj Ké
cizius" volta m
gyar statisztika
külön nemzetisé
könnyű elhárítat
csakugyan nem
sérnek a zsidó
vallási hovatart
posztosságai l
számát. Az átt
évi magyar né
merítettük és e
országtól későb
ten 181.849 zsidó
népszámlálásna
natkozó adatait
sége, vagyis e
fogalja az össz
jén ezen terüle
azok is, akik ne
magukat zsidók
tásának legjobb
minden egyes a
legkedvezőtlene
A célzatosság é
fenát valóban ne
véské az, hogy i
ni. Cikksorozat
tudományos igaz
hiszzük, hogy e

„Csak azért e
nista, magyar
hogy az illetéke
a különös félre

Ha a Curenul
hozni az Uj Ké
cizius" volta m
gyar statisztika
külön nemzetisé
könnyű elhárítat
csakugyan nem
sérnek a zsidó
vallási hovatart
posztosságai l
számát. Az átt
évi magyar né
merítettük és e
országtól későb
ten 181.849 zsidó
népszámlálásna
natkozó adatait
sége, vagyis e
fogalja az össz
jén ezen terüle
azok is, akik ne
magukat zsidók
tásának legjobb
minden egyes a
legkedvezőtlene
A célzatosság é
fenát valóban ne
véské az, hogy i
ni. Cikksorozat
tudományos igaz
hiszzük, hogy e

„Csak azért e
nista, magyar
hogy az illetéke
a különös félre

Ha a Curenul
hozni az Uj Ké
cizius" volta m
gyar statisztika
külön nemzetisé
könnyű elhárítat
csakugyan nem
sérnek a zsidó
vallási hovatart
posztosságai l
számát. Az átt
évi magyar né
merítettük és e
országtól későb
ten 181.849 zsidó
népszámlálásna
natkozó adatait
sége, vagyis e
fogalja az össz
jén ezen terüle
azok is, akik ne
magukat zsidók
tásának legjobb
minden egyes a
legkedvezőtlene
A célzatosság é
fenát valóban ne
véské az, hogy i
ni. Cikksorozat
tudományos igaz
hiszzük, hogy e

„Csak azért e
nista, magyar
hogy az illetéke
a különös félre

Ha a Curenul
hozni az Uj Ké
cizius" volta m
gyar statisztika
külön nemzetisé
könnyű elhárítat
csakugyan nem
sérnek a zsidó
vallási hovatart
posztosságai l
számát. Az átt
évi magyar né
merítettük és e
országtól későb
ten 181.849 zsidó
népszámlálásna
natkozó adatait
sége, vagyis e
fogalja az össz
jén ezen terüle
azok is, akik ne
magukat zsidók
tásának legjobb
minden egyes a
legkedvezőtlene
A célzatosság é
fenát valóban ne
véské az, hogy i
ni. Cikksorozat
tudományos igaz
hiszzük, hogy e

„Csak azért e
nista, magyar
hogy az illetéke
a különös félre

Ha a Curenul
hozni az Uj Ké
cizius" volta m
gyar statisztika
külön nemzetisé
könnyű elhárítat
csakugyan nem
sérnek a zsidó
vallási hovatart
posztosságai l
számát. Az átt
évi magyar né
merítettük és e
országtól későb
ten 181.849 zsidó
népszámlálásna
natkozó adatait
sége, vagyis e
fogalja az össz
jén ezen terüle
azok is, akik ne
magukat zsidók
tásának legjobb
minden egyes a
legkedvezőtlene
A célzatosság é
fenát valóban ne
véské az, hogy i
ni. Cikksorozat
tudományos igaz
hiszzük, hogy e